

Forslag til planprogram for temaplan for klima, miljø og energi 2024-2036 lå ute til offentlig ettersyn i perioden 07.11.2022- 12.12.2022. Det ble mottatt 9 skriftlige innspill til planen. Nedenfor er innspillene listet opp i tabellform med grovt sammendrag av innspillene, og med kommentarer fra Longyearbyen lokalstyre:

Nr.	Avsender / Mottatt dato	Sammendrag av innspill	Kommentar fra Longyearbyen lokalstyre
1	Forskningsrådet/SSSI-Svalbard Social Science Initiative ved Margrete Nilsdatter Skaktavl Keyser / 09.12.2022	Aktuelle tema/ problemstillinger som bør være med i temaplanen: <ul style="list-style-type: none"> • Lysforurensning/ energiforbruk Lysforurensning påvirker melatonin-nivået i kroppen på en positiv måte i mørketiden og en negativ måte på kvelds- og nattetid. LL bør se helhetlig på denne problemstillingen. • Miljømål 4.2 <ul style="list-style-type: none"> ◦ Matsvinn fra butikken ◦ Matavfall som ressurs ◦ Avfall som ressurs ◦ Reduksjon av unødvendig avfall – incitament til reduksjon av Engangsartikler • Energiforbruk <ul style="list-style-type: none"> ◦ enøk ◦ incitament/ krav til solceller og solfangere på offentlige bygg • CO2 utslipp fra offentlige aktører – overgang til elbil/ elsykler som tjenestebiler • Incitament/ hjelp til etablering av reparasjonstjenester og brukthandel i sentrum. • God kommunikasjonsstrategi for gjennomføring 	<p>Tatt til orientering.</p> <p>Tatt til orientering. Dette vil se nærmere på i sammenheng med tiltak for reduksjon av avfall og arbeid med avfallsplanen.</p> <p>Tatt til orientering. LL vil jobbe videre med disse problemstillingene blant annet i ENØK-forum og følge opp med tiltak i handlingsprogrammet.</p> <p>Tatt til orientering</p> <p>Tatt til orientering. Vi skal utarbeide en gen kommunikasjonsplan for planarbeidet. Det er et godt innspill at vi bør ha en kommunikasjonsstrategi for gjennomføringen også.</p>
2	KYSTVERKET / 11.11.2022	Aktuelle tema og problemstillinger i planprogrammet er viktige tema og tema som også Kystverket er opptatt av. Det er en fordel at temaplanen skal ha innvirkning på alt planarbeid. Kystverket bidrar gjerne med innspill til mål, strategier og konkrete tiltak senere i planprosessen.	<p>Tatt til orientering</p>

<p>3 Ungdomsrådet/ 07.12.2022</p>	<p>UR takker for orientering om planarbeidet og for muligheten til å påvirke det viktige arbeidet som skal gjøres på klima, miljø og energi i Longyearbyen.</p> <p>Innspill til medvirkning:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Workshop for ungdom om temaplanen for klima, miljø og energi for eksempel på skolen. - Forslagskasse på skolen for de som ikke deltar aktivt i en workshop - Samskapingsprosess med ungdomsrådet. Viser til vellykket workshop med Føniks prosjektet. <p>Innspill til tema og overordna problemstillinger:</p> <p>UR ønsker at Longyearbyen skal bli et mer miljøvennlig samfunn med søkelys på grønn energi. Man bør se på planarbeidet i sammenheng med bo- og bilyst, og hvordan vi kan bli mer miljøvennlige innbyggere.</p> <p>Aktuelle tema:</p> <p>Søppelhåndtering, resirkulering, satsing på el-energi og hvordan vi kan bli gode miljøvennlige forbilder for andre samfunn.</p>	<p>Tatt til orientering.</p> <p>Tatt til etterretning. Vi ser frem til å ha arbeidsverksted Sammen med ungdomsrådet.</p> <p>Tatt til orientering.</p> <p>Tatt til orientering. Dette er mange viktige tema som vi vil se nærmere på i planarbeidet.</p>
<p>4 Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard / 12.12.2022</p>	<p>Uttalelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er viktig at så lenge kull anses som nødvendig for forsyningen av elektrisk kraft til Longyearbyen må det lokalt være forutsigbare rammevilkår for tilgangen på ressurser nødvendig for å drive kraftproduksjonen. - Det må også legges planer for overgangen fra kraftproduksjon fra kull til alternativ kraftproduksjon. - Uttak av mineralske ressurser er energikrevende i produksjon og ved transport av ressursene. - Utformingen av tiltak for mineralvirksomhet bør gjøres i dialog med tiltakshavere som driver uttak av mineralske ressurser. 	<p>Tatt til orientering</p> <p>Tatt til orientering. Energiplanen tar for seg energiomstilling i Longyearbyen. Vi bruker den som kunnskapsgrunnlag i planarbeidet til temaplan for klima, miljø og energi.</p> <p>Tatt til orientering</p>

<p>5 Avinor/ 12.12.2022</p>	<p>Avinor ønsker at sammenhengen mellom energiplanen og temaplanen for klima, miljø og energi til denne planen tydeliggjøres.</p> <p>Avinor er svært positive til at det lages en temaplan for klima, miljø og energi. Vi ser at det er beskrevet at det skal være informasjons -og medvirkningsmøter med næringsliv, og håper at dette er tenkt som regelmessige workshops etc underveis i prosessen. Svalbard lufthavn ønsker et fortsatt godt samarbeid med Longyearbyen lokalstyre og å være en bidragsyter i prosessen.</p>	<p>Tatt til orientering.</p> <p>Energiplanen blir brukt som kunnskapsgrunnlag i planarbeidet til temaplan for klima, miljø og energi.</p> <p>Tatt til orientering.</p>
<p>6 SSSI- Svalbard Social Science Initiative/ 12.12.2022</p>	<p>We want to thank Longyearbyen lokalstyre for inviting the Svalbard Social Science Initiative (SSSI) to contribute to this process.</p> <p>The need for a public and participatory process: The participation should be as inclusive and low-threshold as possible:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Broad communication about the plan and the process. - Information must be communicated broadly, also in English (and preferably additional languages, such as Thai and Tagalog) - It should be possible to provide input in other languages than Norwegian - Large town-hall meetings for spreading information - Face-to-face workshops, for collecting input from the broader public. <p>Remarks on the overall theme and scope of the program plan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - UNs sustainability goals 'Life on land' and 'Life under water' should be included as goals. - 'Natural environment, cultural environment and pollution' should be areas of focus to provide a more holistic understanding to address climate, environment, and energy strategies 	<p>Tatt til orientering.</p> <p>Planprogrammet beskriver opplegg for Medvirkning og det er lagt opp til bred medvirkning under hele planprosessen. På temakafeene vil det være mulig å komme med innspill på engelsk. Gjestebudene er oversatt til engelsk og vi vil legge inn en ekstra innsats for å nå ut med gjestebudene til de som ikke snakker norsk. Det vil bli arrangert et tradisjonelt folkemøte i forbindelse med planarbeidet. Vi vil bruke mer tid på andre medvirkningsmetoder som har høyere grad av innflytelse og involvering. Mange av metodene legger også opp til ulike former for arbeidsverksted.</p> <p>Tatt til orientering.</p> <p>Vi vil se på disse temaene i en større sammenheng. Dessverre har vi ikke kapasitet og ressurser til å ha dem som egne hovedtemaer i den første temaplanen. Under utarbeidelsen av Lokalsamfunnsplanen ble syv av FN's bærekraftsmål, valgt ut som satsingsområder av politikerne. Vi må derfor starte med de vedtatte satsingsområdene.</p>

Remarks on language use in relation to the climate crisis: We suggest changing the sentence: "draw use of the potential benefits of climate change" (4.1.2.).

The knowledge base for the plan should include input from the social sciences and Humanities - empirical knowledge on topics such as the societal impacts on energy transitions; safety and preparedness; climate change impacts and adaptations.

Remarks regarding energy transitions and related risks:

- The risks identified in the ROS (Svalbard ROS 2022-2026, issued by the Sysselemester) must be addressed in the program. LL is vital in ensuring that the transition towards carbon neutrality is done safely and with a risk-based approach to every step.

- When conducting the transition (to meet environmental goals), you also need to address the potential increase in your vulnerability, such as Cyber-attacks.

- The plan is very ambitious (possible to most ambitions energy transition in the Arctic) with carbon neutrality in 2030.

- It might be a good idea to adjust the plan to include business continuity management and planning.

- the plan should describe which areas are under the jurisdiction of LL and what falls under others. The question of 'sector responsibility' also needs to be addressed.

- the climate accounting for Longyearbyen should compare the transition from coal mining and coal energy generation with the emissions of tourism, education, and research.

We will happily provide more detailed and specific input to the plan at a later stage of the planning process.

Tatt til etterretning.

Det er vanlig at man på fastlandet ser på Muligheter i sammenheng med klima-Endringer. Selv om det i utgangspunktet ikke er positivt.

Tatt til orientering.

Vi håper at vi gjennom den medvirkning vi skal gjennomføre vil få mer innsikt i hvordan utfordringer relatert til klima, miljø, energi og omstilling påvirker innbyggerne i Longyearbyen. Vi takker for at dere vil dele deres kunnskap på dette området.

Tatt til orientering.

LL jobber med en egen overordnet ROS for Longyearbyen. Vi vil bringe dette innspillet videre til den ansvarlige for planarbeidet.

Tatt til orientering.

Tatt til orientering. Målet det vises til ett nasjonalt mål som vi skal bidra til og ta utgangspunktet i når vi lager egne mål for Longyearbyen. Nasjonale mål om at Norge skal være et lavutslipps-samfunn innen 2050, og vi skal kutte 55% av klimagassutslipp inne 2030, er mer realistiske for Longyearbyen.

Tatt til orientering

Tatt til orientering

Tatt til orientering. Det aller første klimaregnskapet vil ikke være detaljert nok til at vi kan skille ut ulike næringer. Dette vil vi jobbe med på sikt.

Tatt til orientering

7 Sysselemesteren på Svalbard/	Det er positivt at Longyearbyen lokalstyre har satt i gang arbeidet med temaplanen for klima, miljø og energi.	
	4.1.1 Miljø	
	I tillegg til avfallsreduksjon og sirkulærøkonomi er det flere tema LL kan inkludere i planarbeidet: Avfallshåndtering, lokalt utslipp av avløpsvann, krav gjennom planarbeid som sikrer mer forsvarlig lagring av farlige produkter, forsøpling i byen, og avfall fra byggenæringen.	Tatt til orientering. Flere av de nevnte temaene er ivaretatt gjennom avfallsplanen og hovedplan for vann og avløp. Vi vil koordinere dette arbeidet underveis i planprosessen.
	Longyearbyen lokalstyre sin rolle som lokal miljømyndighet bør defineres i planprogrammet. (avfall, forurensning og planmyndighet).	Tatt til etterretning.
	4.1.2 Klimatilpasninger	Tatt til orientering.
	Sysselemesteren vil påpeke at ved arbeidet med klimatilpasning er det viktig å inkludere kulturmiljø. Kunnskapsgrunnlag: Riksantikvaren.no/klima-og-kulturminner/tilpasning-til-endra-klima/	I arbeidet med revidering av arealplanen Temaet kulturmiljø bli ivaretatt, også I sammenheng med klimatilpasninger. Takker for innspill til kunnskapsgrunnlag.
	4.5 Tiltak og virkemidler	
	LL har gjennom sine roller som lokal samfunnsutvikler og eier av bygg og anlegg store muligheter for å nå sine overordnede mål ved å ta vare på eldre bygningsmasse. Bevaring av bygninger fremfor riving bidrar både til kutt i klimagassutslipp, bærekraftig utvikling og sikrer at viktige kulturmiljøverdier tas vare på.	Tatt til orientering.
	6.1. Medvirkning	
	Sysselemesteren oppfordrer til å aktivisere barn og unge.	Tatt til orientering.

<p>8 NORSK POLARINSTITUTT/ 12.12.2022</p>	<p>Norsk Polarinstituttt ønsker arbeidet med en temaplan for klima, miljø og energi for Longyearbyen velkommen</p> <p>2.3 Føringerne for arbeidet</p> <p>Norsk Polarinstituttt har ansvaret for oppfølging av Miljømål 6.3. Det er utviklet indikatorer for å evaluere graden av måloppnåelse og indikatorene har relevans for klimaet i Longyearbyen.</p> <p>Miljøindikator 6.3.2 Permafrostreduksjon som viser bakketemperaturen blant annet i permafrost på Janssonhaugen i Adventdalen. Dette er data som er spesielt relevant for kunnskapssammenstillingen for klima-utvikling i Longyearbyen. Det er mulig at det også bør vurderes å inkludere miljømål 6.1</p> <p>4.1 Hovedtema</p> <p>Under 4.1.1 Miljø vil vi fremheve at noen klimatiltak kan ha positiv effekt for naturmiljø, ser vi også eksempler på det motsatte. Det er derfor viktig å vurdere tiltak nøye med henblikk på mulig negativ påvirkninger. Viser til arbeidet med kunnskapsgrunnlaget for nedre Adventdalen som er i prosess.</p> <p>4.2 Fakta og kunnskapsgrunnlag</p> <ul style="list-style-type: none"> - MOSJ (Miljøovervåking Svalbard og Jan Mayen) - Klimaindikator: https://mosj.no/indikator/klima/. - (COAT) Klimaøkologisk Observasjonssystem for Arktisk Tundra https://www.coat.no/Svalbard. - Rapporten Norwegian Arctic Tundra: a Panel-based Assessment of Ecosystem Condition av Ønvik Pedersen m.fl. 2021. <p>Konklusjon</p> <p>Norsk Polarinstituttt er positiv til at Longyearbyen skal få en egen temaplan for klima, miljø og energi og støtter formålet med planarbeidet og de skisserte rammene. Norsk Longyearbyen Lokalstyre er velkommen til å ta kontakt med avklarende spørsmål i planarbeidet.</p>	<p>Tatt til orientering.</p> <p>Tatt til orientering.</p> <p>Tatt til etterretning.</p> <p>Tatt til orientering.</p> <p>Vi er enig i at dette er et viktig tema og at eventuelle målkonflikter bør belyses og utredes.</p> <p>Tatt til orientering/etterretning.</p> <p>Vi takker for nyttige innspill til Planarbeidet og kunnskapsgrunnlaget.</p>
---	--	---

<p>9 Visit Svalbard / ved Administrasjonen/ 14.12.2022</p>	<p>Visit Svalbard er glad vi blir involvert i en tidlig fase av prosessen.</p> <p>Inspill: Visit Svalbard viser til sin Masterplanen og visjon om at Svalbard skal være det ledende høyarktiske reisemålet og bli en inspirasjonskilde til bærekraftig reisemålsutvikling og destinasjonsledelse. Vi ønsker at temaplanen skal bidra til at strategien i masterplanen oppfylles.</p>	<p>Tatt til orientering.</p>
	<p>Andre føringer for arbeidet</p> <p>- De 10 prinsippene for et bærekraftig reiseliv bør legge føringer for arbeidet, da næringa er den største på Svalbard.</p>	<p>Tatt til orientering</p>
	<p>Longyearbyen lokalstyre sin rolle</p> <p>- rolle som vertskap for fastboende og tilreisende, (viktig destinasjonsledelsen)</p> <p>- koordinere trafikk og aktiviteter i Longyearbyen havn</p> <p>- informasjon og kommunikasjon rettet mot fastboende og tilreisende.</p>	<p>Tatt til orientering</p> <p>Vi skal utarbeide en egen kommunikasjonsplan for planarbeidet, og en egen side for planprosessen på hjemmesiden vår.</p>
	<p>4.1 Hovedtemaer</p> <p>Det bør være et kapittel for hvert av hovedtemaene. Vi foreslår i tillegg å inkludere mer informasjon om bærekraftig reiseliv. Det vises også til kriterier og indikatorer (i vedlegg 2) for temaene Klima, 4.1.1 Miljø og 4.1.2 Klimatilpasninger som bør inkluderes i temaplanen.</p>	<p>Hvert hovedtema vil få et eget kapittel i temaplanens strategi- og handlingsdel.</p> <p>Tatt til orientering.</p> <p>Vi vil se nærmere på om vi kan bruke kriteriene og indikatorer for klima og klimatilpasninger fra vedlegg 2 i planarbeidet.</p>
	<p>4.2 Fakta- og kunnskapsgrunnlag</p> <p>Viser til arbeidsmøte med Longyearbyen lokalstyre der vi delte kunnskap om bærekraftig reiseliv og hva som er reiselivets utfordringer, muligheter og virkemidler.</p>	<p>Tatt til orientering. Vi ønsker å fortsette med arbeidsmøter for å dele kunnskap og erfaringer. For å løse utfordringer og komme på gode løsninger sammen.</p>
	<p>Klimaregnskap</p> <p>Klimaregnskapet må se på Longyearbyen i helhet, men også kunne skille på ulike næringer. Visit Svalbard ønsker vi å utvikle en forbruks- og utslippskalkulator og det vil være en stor fordel med en applikasjon om sammenstiller data, fakta og innsikter.</p>	<p>Tatt til orientering.</p> <p>Klimaregnskapet er for direkte utslipp, fordelt på ulike sektorer, innenfor Longyearbyens plangrense. Det skiller ikke på ulike næringer. På sikt vil klimaregnskapet være mer detaljert.</p>

Mål og strategier

Det er viktig at temaplanen er samordnet mot målene som er satt for reiselivet nasjonalt, lokalt og i henhold til Standard for bærekraftige reisemål.

Tatt til orientering.

Utredninger

Det er behov for flere verktøy for å måle utviklingen i henhold til masterplan. Under merkeordningen for «Bærekraftig reisemål» kreves det flere måleverktøy.

- Det skal også gjøres en tålegrenseanalyse på destinasjonen, med fokus på cruiseturisme. Dette kan være relevant for temaplanen.

Tatt til orientering.
Måleverktøyene med indikatorer og tålegrenseanalysen kan være nyttig kunnskapsgrunnlag og verktøy i planarbeidet.

Organisering

Vi ønsker å bidra med kunnskap ved å delta inn i faggruppe(-r) eller ved å opprette en egen faggruppe for bærekraftig reiseliv, hvor medlemsbedrifter er koblet på.

Tatt til orientering.
Vi er takknemlige for at Visit Svalbard ønsker å bidra med sin kunnskap. Vi kan komme frem til arbeidsform ved neste arbeidsmøte.

Medvirkning

- Det er viktig at næringsliv blir inkludert i prosessen, og spesielt reiselivsnæringen. Vi tilbyr oss å benytte de møtepunktene vi allerede har etablert, vårmøte og høstmøte
- Oppdatert informasjon på nettsidene.
- Plan for kommunikasjon av tiltak, aktiviteter og resultater
- det er hensiktsmessig om LL bidrar inn som en ressurs i arbeidet med Merket for bærekraftig reisemål. Dette vil skape nærkontakt og gi viktig innsikt til LL.

Tatt til orientering.

Det skal utarbeides en egen medvirknings- og kommunikasjonsplan for planprosessen. Vi vil til enhver tid har oppdatert informasjon på nettsidene og en egen side for planprosessen. Vi er enige i a

Avslutning

Vi ønsker Longyearbyen lokalstyre lykke til med planarbeidet. Senere i planprosessen byr vi gjerne på mer konkrete innspill til mål, strategier og tiltak.

Vi takker for mange gode innspill og ser frem til flere på et senere tidspunkt i planprosessen.

Vurdering: Administrasjonssjefen vurderer at innspill som har kommet til varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram er tilstrekkelig innarbeidet i planprogrammet slik det foreligger. Administrasjonssjefen anbefaler MNU å fastsette planprogram for Temaplan, for klima, miljø og energi datert 24.02.23.